

MÙA GẶT ẮC

bi kịch 4 màn

NHÂN VẬT

HÁCH : 45 tuổi, một tay gian-hùng, quyền thế

HƯƠNG : 32 tuổi, vợ kế của Hách

PHƯƠNG-HẠNH : 22 tuổi, con chồng trước của Hương

HÙNG : 20 tuổi, em ruột của Phương-Hạnh

BẢO : 25 tuổi, con trai riêng của Hách

NGUYỆT : 18 tuổi, người ở gái của Hách và Hương

TRUỞNG-PHÊ : Ông thân của Nguyệt, 45 tuổi

HÀI-NHI : con mới sinh của Hách và Hương

MỘT THẦU-KHOẢN vào khoảng 40 tuổi.

THỜI GIAN và KHÔNG GIAN

Xảy ra vào một buổi chiều 30 Tết trong giai đoạn chiến-tranh Việt-Pháp, tại một thị-xã miền Bắc.

Màn I

KHUNG CẢNH

Tại một nhà tranh vách đất, trong cùng là một bàn thờ xiêu vẹo, trên có một bát nhang, hai cây đèn gỗ, một ly nước trong và một bức chân dung của người quá cố. Bên tả, một cái giường tre; bên hữu một cái bàn và hai cái ghế. Trên bàn có vài tờ báo Tết.

NHÂN VẬT :

PHƯƠNG-HẠNH

HÙNG

BẢO và NGUYỆT

Màn kéo lên trong lúc Phương-Hạnh, y phục tầm thường, đang đứng quét dọn, sắp đặt bàn thờ. Một chốc có tiếng gõ cửa, Phương-Hạnh nhìn ra. Bảo bước vào, âu-phục chỉnh-tề, tay xách kẹp da nhỏ, thứ mà người ta thường dùng để đựng bạc hay súng lục.

BẢO

Cô Hạnh làm gì đấy?

HẠNH

Chào anh Bảo! Tôi đang quét dọn bàn thờ. Chà 29, 30 Tết rồi mà anh còn thời giờ đến thăm! Mời anh ngồi chơi.

BẢO

Ngồi xuống ghế, để kẹp da trên bàn, bên cạnh tập báo Tết.

Đến thăm cô thì lúc nào cũng có thời giờ hết. Và lại, sắp sang năm mới rồi, tôi cũng cần gặp cô lần cuối để giải-quyết cho xong vấn-đề (*ngập ngừng*)... vấn-đề còn dây-dừa giữa chúng ta.

HẠNH

Giả vờ ngạc nhiên.

Vấn-đề... giữa chúng ta? Giữa chúng ta, có vấn-đề gì đâu? Vấn-đề riêng của anh thì có...

BẢO

Lúng túng lật qua lật lại mấy trang báo.

Vâng, thì riêng của tôi. Nhưng lại do cô giải-quyết. Cô Hạnh ạ, hơn hai năm rồi, cô bắt tôi chờ đợi và còn chờ đợi không biết đến bao giờ nữa?

HẠNH

Anh nói oan cho tôi. Tôi bắt anh chờ đợi đâu? Ngay từ đầu, tôi đã nhất quyết bảo rằng tôi không thể lập gia đình với anh được. Tôi đã có vị hôn-phu rồi và tôi chờ đợi ngày về của anh ấy.

BẢO

Mia-mai,

Ngày về! Biết có ngày về không? Hay đã mục xương dưới đất, hay đã theo duyên mới rồi? Thời loạn ly, ai giữ mãi được trung thành.

HẠNH

Vâng, có thể như thế lắm, nhưng trong lúc chưa có tin tức gì chắc chắn thì tôi cứ đợi, đợi mãi...

BẢO

Cười kháy.

Cứ đợi! Nhưng tuổi xuân có đợi cô đâu?

HẠNH

Vâng, thì tôi sẽ già vậy! Và tôi cũng mong cho mau già để người ta đừng khuấy rầy tôi nữa.

BẢO

Nói có vẻ đau đớn.

Khuấy rầy! Cô bảo mối tình chân thành của tôi, mối tình

đeo đuổi trong hai năm trời là một sự khuấy rầy, như một con ruồi, như một con muỗi đoanh vây bên cô! (*Đứng dậy, vịn tay vào thành ghế, nhìn thẳng giữa không trung, như nói với mình*): Trời ơi, đau đốn, nhục nhã! Tôi biết người ta khinh tôi, khinh tôi chỉ vì tôi là con một người mà thiên hạ thường cho là đại gian, đại ác.

HẠNH

Ngồing quét, đặt chổi xuống, xây mặt về phía Bảo, nói như van xin

Anh Bảo, xin anh đừng gán cho tôi những ý nghĩ ấy. Anh nói như thế là anh cố ý giết tôi rồi. Địa vị tôi bây giờ còn dám khinh ai nữa: nghèo hèn, túng thiếu, mồ côi cha mẹ, anh em không có, tứ cố vô thân... Chính người ta khinh, chê tôi, cười tôi thì có. Khinh, cười, chê... vì trong thời loạn mà không lợi dụng cái loạn để bước lên địa-vị giàu sang, (*cười mai-mỉa*) Vâng, trong lúc nước đục mà cò vẫn không béo, thì con cò ấy là con cò ngu, con cò dại, có phải không anh?

Có tiếng tăng hắng ở ngoài cửa, Hạnh dừng lại. Nguyệt bưng một khay trái cây đi vào.

HẠNH

À, em Nguyệt!

NGUYỆT

Vui vẻ

Chào cô ạ! Có cả cậu Bảo đây nữa; thảo nào ông gọi cậu mãi không có.

BẢO

Thật à? Thế thì tôi phải về đã. (*lật đật nắm mũ, bỏ quên cặp da lại dưới tờ báo mà Bảo đã dở ra xem*)

Chào Cô Hạnh, tôi về nhé!

HẠNH

Chào anh! (*xây lại phía Nguyệt*) Em đem gì thế?

NGUYỆT

Đặt khay trái cây xuống bàn

Thưa cô, bà em bảo đem mấy trái cây này sang để cúng ông trong ba ngày Tết. Bà em mới ở cũ ra nên chưa sang thăm được.

HẠNH

Giọng mỉa-mai

Quý hóa quá! Bà em vẫn không bao giờ quên tình nghĩa cũ. Thật ít người chung thủy như Bà. Em về bẩm lại với Bà là chị xin đội ơn bà nhé!

Nguyệt để đĩa trái cây xuống bàn, Hạnh lấy đĩa khác thay mấy trái cây sang. Nguyệt lấy đĩa và khay, chào Hạnh.

NGUYỆT

Thôi, thưa cô em về.

HẠNH

Em ngồi xuống đây chơi đã (*kéo tay Nguyệt, bảo ngồi xuống*).

NGUYỆT

Dạ (*ngồi xuống*)

HẠNH

Ngồi bên cạnh

Em đến ở với ông bà lớn được mấy năm rồi nhỉ?

NGUYỆT

Dạ được 3 năm. Đến Tết này là hết hạn.

HẠNH

Em không ở thêm nữa?

NGUYỆT

Cười chua chát

Chừng ấy là nhiều quá rồi. Ở bên ấy sao em thấy ngọt
thở quá cô ạ. Bệ-vệ, quan-cách! Trong nhà, chỉ có cậu
Bảo là phúc hậu, biết thương người, còn ông bà thì...

HẠNH

Thì sao em?

NGUYỆT

Cười kín đáo

Thì sao, cô cũng biết rồi... (*đứng dậy*). Thôi thưa cô, em về kéo bà em trông.

HẠNH

Cũng đứng dậy

Ừ, thôi em về. Khi nào rảnh sang chơi.

NGUYỆT

Chào cô! (*Đi ra*).

Nguyệt ra, Hạnh ngồi lại một mình, nhìn đĩa trái cây.

HẠNH

Ghê tởm thật! Không biết trên đời này còn có người đàn bà nào giả-dối, nguy-hiểm đến thế nữa không? Nó mượn hình-thức này đến hình-thức khác để che mặt thiên-hạ. Nhưng nó làm sao che được mắt cha con tôi chứ! (*Đi tới bàn thờ, nhìn ảnh cha*) Cha ơi! Con biết như thế này là khổ nhục lắm, nhưng con không thể nào làm khác được. Mối thù của cha, con mang canh-cánh trong lòng không bao giờ nguôi. Ngày nào chưa rửa hờn được cho cha, là ngày ấy con chưa sống yên ổn.

Rút một nắm hương, quẹt diêm đốt, cắm vào bình hương rồi đứng chấp tay bên bàn thờ, lâm râm khấn.

Hôm nay là ngày 30 Tết, nhà người ta thì cha con, chồng vợ sum vầy, vui vẻ, khói hương nghi-ngút. Còn gia-đình ta thì trơ-trọi một mình con. Em Hùng bị tù tội oan-ức không biết bao giờ về, bật tin-tức. Bàn thờ cha chỉ vồn-ven có một ly nước lạnh và một nắm hương tàn. *(nhìn ra phía đĩa trái cây)* À còn đĩa quả phẩm kia thì lại không thể để lên đây được, vì là của con ác-phụ!

Trời ơi! Sao lại mĩa-mai, nhục-nhã thế này, cha ôi!
(gục đầu xuống bàn thờ, nức nở).

Trong khi ấy, Hùng, mặc quần kaki vàng, áo sơ-mi bạc màu, một tay ôm gói áo quần, một tay nắm mũ rón rén đi vào, dùng lạt nhìn quanh, rồi bước rất nhẹ đến bên cạnh Hạnh, vỗ vào vai chị.

HÙNG

Chị!

HẠNH

Gật mình, ngước đầu lên, nhìn Hùng.

Trời ơi! Em Hùng! Có thật là em không, hay là ma? Em về từ bao giờ thế? Sao em về được? Ra đây chị xem nào?

Nắm tay Hùng kéo ra giữa nhà, nhìn thẳng vào mặt Hùng, hai tay bóp vào hai cánh tay của Hùng,

HÙNG

Cười

Chị xem em có phải ma hay là người thật?

HẠNH

Cũng cười

Người thật! Sao em về được?

HÙNG

Nhân dịp Tết Nguvên-đán, em được thả ra. Vừa về sáng nay. (*Nhìn quanh*). Sao nhà vắng-vẻ thế này, chị? Dì Hương đâu?

HẠNH

Thì có ai nữa đâu mà không vắng? Như chị đã gửi thư năm kia cho em: sau khi thầy mất, dì Hai đã bỏ đi theo người khác, chỉ còn một mình chị ở đây thôi.

HÙNG

Khi thầy mất, em có nhận được thư chị, nhưng chị không cho em rõ vì sao thầy mất ?

HẠNH

Ừ, chị thấy không tiện nói rõ. vả lại... (*vẻ mặt xịu xuống*) vả lại, em ơi! Cả một thiên trường-hận, viết làm sao cho hết được...

HÙNG

Nhưng bây giờ thì chị không thể không cho em biết được! Chị Hạnh, vì sao thầy mất?

HẠNH

Nhìn em, đau khổ

Em ơi! Mỗi lần nói ra là mỗi lần đứt cả ruột. Uất-ức trào lên tận cổ.

HÙNG

Chị kể mau đi! Em nóng lòng muốn biết lắm.

HẠNH

Nhưng em hãy hứa với chị là em sẽ bình-tĩnh để nghe hết câu chuyện, và sau khi nghe xong, em đừng nóng nảy làm một việc gì có thể sinh hậu-hoạn.

HÙNG

Vâng, em xin hứa như thế! Chị kể mau đi!

HẠNH

Em ơi! Dì Hương thật là con ác-phụ. Nguyên là hồi tản cư, gia-đình ta ở bên cạnh nhà lão chánh Hách. Lão ấy thường qua lại nhà ta chơi và lợi dụng sự quen thân ấy để tư thông với dì Hương.

Thế rồi mặt trận vỡ, gia-đình ta hồi cư về đây cùng một lần với chánh Hách. Thầy chúng ta nhất thiết

không chịu ra làm việc lại; trong khi ấy thì chánh Hách với thủ đoạn gian hùng, với tài nịnh hót đã trở thành một tay quyền thế. Chính nó đã lập kế đưa súng cho Di Hương bỏ vào nhà ta. Thế là thầy bị bắt. Trong lúc ấy thì ngoài mặt, nó giả bộ tử-tế với chị, hứa hẹn sẽ can thiệp để thầy được thả ra...

HÙNG

Nhưng thầy được thả ra thật kia mà!

HẠNH

Phải, thầy được thả ra thật! Nhưng thả ra để mà chết trong tay chị với nỗi uất-hận không cùng. Ngày thầy mất, di Hương khóc nhiều hơn ai hết, tỏ vẻ đau-đớn hơn ai cả. Chị thấy mà ghê! Mười tháng sau, nó công-khai về ở với chánh Hách, vênh-vang làm bà lớn.

HÙNG

Nóng nảy, đứng dậy.

Vậy bây giờ chúng nó ở đâu?

HẠNH

Kéo tay em, bảo ngồi xuống.

Đấy! em lại đã mất bình-tĩnh rồi! Em hãy ngồi xuống đây đã nào! Chị đã kể hết đâu. Từ ngày nó làm vợ lão Hách đến nay, đến ngày kỵ Thầy hay ngày Tết, nó vẫn đem lễ vật sang cúng, để che mắt thiên-hạ. Đấy em xem; đĩa trái cây kia là của nó đem sang cúng đấy.

HÙNG

Vùng dậy, chạy đến nắm đĩa trái cây.

Trời ơi! Nó đều giả, gian ác đến thế à! Cúng? Cúng này (*hắt đĩa trái cây xuống đất, đĩa vỡ, mấy quả cam và táo tây lăn lóc trên nền nhà, Hùng hét to*). Tôi phải giết chúng nó mới được! (*mắt trừng-trừng nhìn chung quanh, đi qua đi lại như tìm vật gì. Bỗng thấy cặp da của Bảo để quên trên bàn dưới tập báo Xuân, nắm lên, bóp*); cặp da của ai thế này? (*mở ra*) À, một khẩu súng lục!

HẠNH

Vẻ lo lắng

Chết! Của ai thế này? (*sực nhớ*) À! Phải rồi, của con thằng chánh Hách. Nó vừa đến tán tỉnh chị ở đây ra.

HÙNG

Vẻ nghi-ngại

Nó bỏ quên hay là...

HẠNH

Sực nghĩ ra

...Hay là nó bỏ lại để vu-oan cho chị? Trời ơi! Khổ tôi quá! Ai biết được lòng người nham hiểm đến đâu! (*vẻ luống cuống*) Hùng, làm thế nào bây giờ đây, em?

HÙNG

Vẻ că quyết

Được, chị để em. Điềm thằng cha nó đã đến ngày tận số rồi đây. (*bỏ súng vào túi quần*)

HẠNH

Lo-lắng

Hùng, em lấy súng làm gì? Đưa đây chị, để chị chạy theo trả lại cho nó.

HÙNG

Giọng cương-quyết

Không bao giờ! Thằng con đã đem súng đến đây để chúng ta kết liễu đời gian ác của cha nó. Một cơ hội tốt không thể bỏ qua được.

HẠNH

Nú áo Hùng

Chị lạy em! Chưa phải đến lúc trả thù. Em chỉ đem nạp mạng cho nó thôi. Đừng đại dột như thế em! Đợi đến ngày hòa-bình, chúng ta sẽ đưa ra ánh sáng công-ly cũng không muộn.

HÙNG

Em không thể đợi được! Em không có thời giờ để đợi.

Có tiếng giầy ở ngoài đi lại gần,

HẠNH

Nhìn ra

Chết! Có người đến! Em hãy vào ẩn phía sau (*đưa cặp da cho Hùng*) đem cặp da này giấu đi luôn.

Hùng đi ra ngả sau; Hạnh có vẻ luống cuống, cúi xuống nhặt mấy trái cây và mảnh đĩa vỡ ở dưới đất. Bảo bước vào.

BẢO

Nhìn mấy trái cây dưới đất

Cô Hạnh sao thế?

HẠNH

Vừa nhặt vừa nói

Tôi định đặt lên làm quả phẩm, nhưng đĩa tròn quá nên xây tay... (*cười gượng*).

BẢO

Thế à? Cô Hạnh này, hình như tôi có bỏ quên cái kẹp da lại đây thì phải?

HẠNH

Hạnh giả bộ ngạc-nhiên.

Thật à? Anh xem có để lạc đâu đó không? Nãy giờ tôi bận dọn dẹp đằng sau nhà, không để ý.

BẢO

Tìm quanh quẩn hết bàn đến ghế, nhìn vào bàn thờ.

Lạ quá, không thấy đâu cả.

HẠNH

Giữ vẻ bình-tĩnh.

Nhà tôi chỉ có chừng ấy thôi. Bên này là buồng xép.
Hay là anh vào tìm luôn cho khỏi nghi-ngại.

BẢO

Thôi! Thôi đủ rồi! Có lẽ tôi quên đâu ngoài phố trước
khi đến đây. Xin lỗi cô nhé ! Tôi về đây!

*Bảo ra, Hạnh để tay lên ngực, phía trái tim, thở ra
một hơi dài, như trút hết nỗi lo ngại.*

HẠNH

May quá! (*nhìn vào trong*) Hùng ơi! Hùng (vẫn không
có tiếng trả lời. Hạnh đi vào phía trong) Hùng! Em
đâu? (*kêu to*) Hùng! Hùng! (*cuống-cuồng*) Hùng đi đâu
mất rồi! Nó lại đi sanh chuyện đây rồi! Trời ơi! Khổ
tôi quá (*xách nón chạy ra*).

MÀN HẠ THẬT NHANH

MÀN II

THỜI-GIAN

Vào khoảng 5 giờ rưỡi chiều ngày 30 Tết.

CẢNH

Tại phòng khách nhà chánh Hách. Phòng trang-hoàng rất sang-trọng, rụt-rỡ. Chính giữa là một bộ xa-lông lớn. Trên bàn xa-lông có một bình hoa huệ. Bên phía tay phải ở ngoài, một cây quạt máy «Marelli» lớn. Trong cùng ở giữa là một tủ búp-phê, trên búp phê phía tả có một cái lư đồng, phía hữu một bình hoa mai, chính giữa một bức chân dung của chánh Hách. Trên một cát ghế nhỏ trong góc phòng có mấy chai rượu và vài hộp bánh «bích quy». Trên tường sau búp-phê là một bức trướng đồ sộ.

NHÂN VẬT:

HÁCH - HƯƠNG - NGUYỆT

HÀI NHI (con của Hương mới sanh trên một tháng)

HÙNG - HẠNH - BẢO

MỘT NHÀ THẦU KHOÁN

Màn vừa mở, người ta thấy Vợ chồng chánh Hách đang ngồi trên ghế xa-lông. Hách mặc một bộ âu-phục đắt tiền, ngồi dựa giữa trong ghế xa-lông, hút thuốc thơm phì khói lên trần nhà. Hương phục sức sang trọng đang ngồi cắt móng tay.

HƯƠNG

Hương xây lưng vào trong gọi:

Bay ơi! Con Nguyệt qua bên nhà cô Hạnh đã về chưa?

Có tiếng của NGUYỆT từ nhà trong đưa ra:

Bẩm bà lớn con vừa về đây ạ!

Nguyệt bước ra.

HƯƠNG

Mấy qua có gặp cô Hạnh không? Cô có nói gì không?

NGUYỆT

Dạ bẩm có. Cô bảo con về thưa lại với bà lớn rằng: Cô xin đội ơn bà. Cô lại nói thêm với con: thật không ai chung-thủy như bà (*nói đả giọng ra*).

HƯƠNG

Có vẻ khó chịu

Thật à! Thế mấy có thấy trong nhà có sửa-soạn để ăn Tết không?

NGUYỆT

Dạ không có gì hết. Hương tàn vắng lạnh! Trên bàn thờ trống rỗng không có lấy một cành hoa.

HÁCH

Vẫn ngồi dựa ngửa nhìn lên trần nhà, như nói với mình.

Cái con cũng lạ thật! Với cái sức học của nó, với cái nhan-sắc của nó mà vẫn không kiếm ra ăn. Đồ ngu!

HUƠNG

Nó muốn làm sạch! Thì để cho nó chết! (*xây lại phía Nguyệt, hỏi*): - Thế trong nhà có ai nữa không?

NGUYỆT

Vẻ lém lỉnh

Bẩm bà lớn, chỉ có cậu Bảo và cô Hạnh thôi ạ!

HUƠNG

Thật à? (*nói với Hách*) Ông này! Thằng Bảo cũng đa tình thật. Nó theo con bé ấy có trên hai năm mà hình như cũng không có kết-quả gì. Lòng dạ cái con sắt đá làm sao!

HÁCH

Thằng ngốc! Nó có muốn lấy con ấy làm vợ thì cứ nói với tôi một tiếng là xong, cần gì phải theo chéo áo nó năm này qua năm khác, mà còn bị nó khinh cho nữa. Đời bây giờ chỉ cần có tiền, có tiền cho nhiều. Có tiền

mua tiên cũng được kia mà, hướng hồ cái con bé ấy. Vả lại tôi mà đã nhúng tay vào thì mùi con Hạnh cũng không dám từ chối, chứ con Hạnh.

HƯƠNG

Ông thì khi nào cũng đem thế-lực và đồng tiền ra dọa. Ông không hiểu tâm-lý của hạng thanh-niên đời này gì cả. Người ta muốn chinh-phục trái tim bằng tình-cảm, bằng ái-tình kia. (*quay lại hỏi Nguyệt*) Thế mà xem hai cô cậu nói chuyện với nhau có tương-đắc không?

NGUYỆT

Dạ có lẽ có.

HƯƠNG

Tò mò, vui thích

Sao? Mà kể lại nghe.

NGUYỆT

Dạ! Khi con sang gần đến cửa thì con nghe cô Hạnh đang nói gì nhiều lắm mà lại có vẻ buồn. Con đứng dừng lại, nghe lỏm được mấy câu sau...

HƯƠNG

Câu gì?

NGUYỆT

Cô nói (*vẻ ngập ngừng như để tìm chữ*) cô nói... người ta khinh tôi, cười tôi, vì sống trong thời loạn mà không giàu sang (*ngùng*) À, «nước đục mà cò vẫn không béo, thì con cò ấy là con cò ngu, con cò dại...»

HÁCH

Phá lên cười, vẻ khoái chí

Chí-lý! Chí-lý! Con bé kể ra cũng khôn đấy chứ!

HUƠNG

Khôn thì khôn tuyệt rồi.

HÁCH

Ít ra, cái chết của cha nó trong cảnh nghèo túng cũng phải làm cho nó sáng mắt ra một chút chứ!

HUƠNG

Lườm chồng có vẻ trách

Ông thì cứ bạ đâu nói đó. Người ta đã chết rồi thì cứ để cho người ta yên có được không? (*quay lại phía Nguyệt*) Thôi cho mày xuống bếp. (*Ngồi chồm tới phía Hách*) Ông này...

HÁCH

Gì thế? (*chú ý lắng tai nghe*)

HƯƠNG

Dao này, tôi cứ nằm mộng thấy ông ấy về luôn, mắt trừng trừng nhìn tôi, hai tay như chực bóp cổ. Tôi sợ quá!

HÁCH

Sợ gì? Đó là tại thần-kinh mình yếu. Để ra Tết, tôi mời đốc-tờ đến. Hiện giờ ở đây có một bác-sĩ Pháp chữa bệnh thần kinh hay lắm...

Có tiếng gõ cửa.

HÁCH

Ai đấy ? cứ vào!

Một thầu-khoán, âu-phục gọn-gàng, xách cặp bước vào.

THẦU-KHOÁN

Chào ông lớn, bà lớn ạ!

HÁCH

À! Ông thầu, mời ông ngồi.

HƯƠNG

Mời ông ngồi chơi, (*đứng dậy đi vào trong, gọi Nguyệt*)
Nguyệt ơi, đem nước ra đây con!

HÁCH

Hôm qua tôi có điện thoại cho ông mà người nhà bảo ông đi vắng.

THẦU-KHOÁN

Dạ, tôi có nghe nói lại. Chính lúc ấy, tôi đang lo chạy «mandat». Chao! Họ làm chậm quá. Sáng nay, phải «cầm tay» đi lấy mới lãnh được (*vừa nói vừa mở cặp da, rút ra một hộp giấy để trên bàn*) Dạ! Thưa thật với ông lớn, trong vụ thầu này tính xong xuôi rồi tôi chỉ còn thu được độ 300 ngàn. Tuy thế, công việc còn nhờ ông lớn lâu dài, tôi xin y ước kính gửi ông lớn 50 lượng (*nói thấp giọng*)

HÁCH

Hỏi lại cho rõ

Mấy?

THẦU KHOÁN

Dạ, 50 lượng. Lúc này Tết nhất vàng cũng có lên giá đôi chút.

Nguyệt bưng nước ra

HÁCH

Giấu hộp vàng dưới tờ báo, nói sang chuyện khác

À, ông xem có sở nhà nào kha khá, mách cho tôi một sở nữa?

THẦU-KHOÁN

Dạ! Ông lớn muốn mua phố hay villa? Nếu phố, thì hình như ở Ngã-năm có một sở muốn bán.

HÁCH

Độ bao nhiêu?

THẦU-KHOÁN

Độ một triệu rưỡi. Dạ! Bây giờ ở Ngã-năm đắc địa nhất, nên phớ lên giá. Mấy năm trước thì chỉ độ 50 vạn.

HÁCH

Ông hỏi cho rõ rồi tin lại cho tôi nhé!

THẦU KHOÁN

Dạ vâng! (*uống một hớp nước, sửa lại cà-vạt, đứng dậy*)
Thôi, bây giờ ông lớn cho phép tôi về. Tết nhất đến nơi rồi, nhiều việc quá. Từ sáng đến giờ tôi chưa về nhà.

HÁCH

Bỏ hộp vàng vào túi, xây vào trong

Nguyệt ơi! Bà mầy đâu rồi, mời ra đây.

Có tiếng dạ ở trong, Hương ra.

HƯƠNG

Lão ấy đem đến hả?

HÁCH

Gật

HƯƠNG

Bao nhiêu?

HÁCH

50 lượng

HƯƠNG

Chỉ có 50 lượng thôi?

HÁCH

Thì mình bảo với nó chừng ấy chứ mấy nữa? Vả lại lần này xem chừng nó cũng không lời mấy. (*Móc túi lấy hộp vàng đưa cho Hương*) cất vào trong tủ phía trên nhé.

HƯƠNG

Cười duyên.

Không phải số này ông hứa để dành cho thằng cu Tý làm quà đầy tháng sao?

HÁCH

Ừ nhỉ! Thì bà giữ cho nó. Thôi coi nhà, tôi còn sang bureau có chút việc.

HƯƠNG

À, ông này! (*Hách sắp đi ra, đứng dừng lại*) ông đã hỏi cho sở nhà nào chưa?

HÁCH

Có rồi! độ triệu rưỡi. Xem rẻ thì mua không thì thôi. Thời buổi này để vàng lợi hơn: có việc gì xách va-ly đi là tiện hơn cả (đi ra).

Hương ngồi một mình, mở hộp vàng ra đếm từng gói một, Có tiếng động ở ngoài cửa. Hương bỏ mấy gói vàng vào hộp, đẩy lại.

HUƠNG

Nguyệt ơi, ra xem thử có ai hỏi gì thế?

NGUYỆT

Vào

Dạ! (ra phía cửa, một chốc đi vào) Bẩm bà anh Thân gác cửa, vào hỏi có để cho một thanh-niên tên Hùng, em cô Hạnh vào hầu thăm bà không?

HUƠNG

Sau một phút ngần-ngại,

Cứ cho vào.

Một chốc Hùng vào.

HÙNG

Xin chào dì ạ!

HUƠNG

À! Anh Hùng! Về khi nào đấy?

HÙNG

Dạ! Mới được thả ra trong dịp Tết.

HƯƠNG

Mời anh ngồi đây. Cứ ngồi tự-nhiên.

HÙNG

Dạ: (*ngồi xuống, nhìn quanh tứ phía*) Thưa dì? dượng... ông đi vắng?

HƯƠNG

Ông mới qua bên sở, cũng sắp về bây giờ. Sao, anh về đây có thấy khác hơn xưa nhiều không? Đèn điện sáng rực, xe cộ như nước. Muốn bơ có bơ, muốn sữa có sữa. Anh đã đi phố chưa? Hàng Tây, hàng Mỹ chất đầy cứng như thế đó, mà bao nhiêu cũng hết.

HÙNG

Dạ, tôi mới về, tìm nhà chị Hạnh tôi không ra, nên đến thẳng đây, trước để thăm dì, sau để nhờ dì nói hộ với ông lớn giới-thiệu cho một chỗ làm.

HƯƠNG

Được! Được! Tưởng gì chứ cái ấy thì lo gì. Anh muốn đi làm thì cứ thưa với ông một tiếng là được ngay. Chẳng giấu gì anh, ông ở nhà, nhờ trời cũng giữ được một chức vị khá cao, thế lực cũng lớn, nên giúp đỡ cho người ta cũng nhiều. Như người ở địa-vị ấy thì

giàu đến bạc ỨC BẠC TRIỆU, nhưng ông ở nhà chất-phác quá, nên làm được chừng nào tiêu chừng ấy. (*Ngùng, gọi vào trong*) Nguyệt ơi! Đem thuốc ra đây con.

Nguyệt đem thuốc ra mời Hùng, Hùng lấy một điếu quẹt diêm châm hút.

HƯƠNG

Anh đi xa không biết, chứ hồi thầy anh còn sinh-tiền, ông đây cũng giúp đỡ nhiều lắm. Nhưng khổ quá (sụt-sụt như khóc) tôi đã khuyên: đừng theo họ làm chi, mà thầy anh không nghe, cứ vào ban ám-sát cho được, để đến nông-nỗi ấy. Chị Hạnh, còn trẻ người non dạ không hiểu, có ý trách ông ở nhà, Chứ thật ra, nhờ ông nó đã chạy chọt, can-thiệp hết chỗ này đến chỗ khác, thầy anh mới được tha ra, Nhưng khi được tha ra thì thầy anh yếu lắm rồi không làm sao chữa được nữa. Tôi cứ cảm cái ơn ông ở nhà đây mà phải bước thêm bước nữa.

HÙNG

Phì khói thuốc

Vâng, dưỡng... ông lớn tốt lắm. Ở trong lao tôi cũng đã nghe tiếng đồn.

HƯƠNG

Đó, tôi có nói sai đâu!

HÙNG

Vẻ sốt ruột nhìn ra ngoài trời

Gần tối rồi mà ông chưa thấy về.

HUƠNG

Ông về ngay bây giờ! Anh ngồi chơi. Tôi ra sau nhà xem chúng đã sắp đặt đồ cúng xong chưa. Nguyệt ơi, bưng nước ra mời cậu xơi, con.

Hương đi vào. Nguyệt bưng nước ra để trên bàn xalông rồi cũng đi vào. Hùng đứng dậy đi qua đi lại nhìn các cửa. Đến bên búp-phê, nhìn chân-dung chánh Hách. Có tiếng động ở ngoài cửa. Hùng quay phắt lại, tay bỏ vào túi quần. Hạnh vào, tay xách nón, vẻ hốt-hải.

HẠNH

Nói như kêu

Em!

HÙNG

Bực tức đi ra ngoài để gặp Hạnh

Chị đến đây làm gì?

HẠNH

Đến bên Hùng, nắm tay

Chị lạy em, em hãy về với chị. Em thương chị!

Nắm tay Hùng kéo bừa đi.

HÙNG

Hất tay chị ra

Chị về đi! Em có nói là em được thả, về thẳng đây, không việc gì đến ai cả.

HẠNH

Bực tức

Nào phải vì chị lo cho chị đâu!

Có tiếng giày ở sau đi ra. Hai người dừng câu chuyện, nhìn về phía ấy. Hương bỗng hài-nhi đi ra.

HẠNH

Chào dì ạ!

HƯƠNG

À! Chị Hạnh. Đến bao giờ thế?

HẠNH

Thưa, vừa mới đến. Cháu nghe Hùng vừa được thả về, vào đây, cháu mừng quá, vội xách nón chạy qua thăm, và thưa dì, để đưa em nó về.

HƯƠNG

Về làm gì gấp thế? Ngồi chơi đã.

HẠNH

Dạ gần tối rồi, dì cho em nó về.

HÙNG

Chị về trước. Em còn đợi ông về để xin một cái giấy giới-thiệu cho một chỗ làm đã. Chị về trước đi!

HẠNH

Em về với chị! Chị em lâu ngày.không gặp nhau, ngày mai sẽ sang xin.

HÙNG

Giọng cương quyết.

Không, xin sớm được ngày nào hay ngày ấy.

HẠNH

Có gấp gáp gì đâu một cái giấy giới-thiệu? Về đi em!
(đứng thụt lùi về phía sau lưng Hương, chấp hai lạy lạy Hùng)

HƯƠNG

Xây lui phía Hạnh.

Hay chị Hạnh về trước, để anh Hùng đợi xin cho được giấy đã. Ngày mai mồng một rồi, chắc ông nó cũng không rảnh.

HÙNG

Phải rồi! Ngày mai mồng một, ai lại đi xin việc bao giờ, *(nói có vẻ gắt)* Chị về đi! Để mặc em!

HẠNH

Đến bên Hùng, giả bộ vui vẻ, thân mật nắm tay Hùng kéo dậy.

Hùng này, chị vừa được một tin vui lắm. Đi về chị nói cho mà nghe, gấp lắm. Thôi chào đi mà về em! (*Nắm tay Hùng kéo bừa đi, Hùng lưỡng-lự nhưng rồi cũng phải theo Hạnh, quên cả mũ lại.*)

HẠNH

Xin chào dì ạ. (*Hạnh cố kéo Hùng ra*)

HUƠNG

Bồng con nhìn theo Hạnh, nói có vẻ tức giận

Cái con khó chịu thật, nó không muốn cho em nó đến thăm đây. Đến thăm thì thêm nhộp nhà người ta chứ được gì đấy mà làm bộ. Nguyệt ơi!

NGUYỆT

Ra.

Bà lớn gọi con?

HUƠNG

Lấy chổi quét cái ghế xa-lông ấy cho sạch (*chỉ cái ghế Hùng ngồi*), và đem cái tách thằng ấy mới uống ra chùi thật sạch cho tao. (*Nhìn thấy mũ của Hùng để quên lại*): Đem cái mũ của thằng ấy ra sau bếp luôn. Tôm quá! (*xách mũ lên với hai ngón tay trao cho Nguyệt*).

NGUYỆT

Lấy chổi quét ghế xa-lông, bung tách và nắm mũ của Hùng đi vào.

HUƠNG

Nhìn ra.

À, Ông đã về.

HÁCH

Đi vào nắm mũ đưa lên chào Hương, rồi trao cho Hương để bông hài nhi.

Ồ Chou-chou, Ghou-chou của tôi ngoan quá! (*nhìn Hương*) à nhà có ai đến không mình?

HUƠNG

Có thằng Hùng, em con Hạnh mới ở tù ra đến thăm. Cái mặt con Hạnh sinh-sinh dễ ghét quá. Ai đời em nó mới đến hút chưa tàn điếu thuốc, nó đã chạy đến lôi cổ về cho được. Lần sau thằng Hùng có đến xin việc lại, nhất thiết đừng cho. Để cho chúng nó chết đói, nhăn răng cả lũ cho bõ ghét!

Có tiếng nói ở ngoài: - Bác cho vào lấy cái mũ! - Vâng, cậu cứ vào.

HUƠNG

Lắng nghe.

À, thằng ấy quên cái mũ đến lấy đấy!

HÙNG

Vào.

Chào ông lớn, chào dì ạ!

HƯƠNG

À, anh quên cái mũ phải không?

HÙNG

Dạ vâng!

HƯƠNG

Nguyệt ơi! Lấy cái mũ đưa cho cậu, mây!

Có tiếng DẠ của Nguyệt ở nhà sau,

HÁCH

Nhìn Hùng rồi hỏi Hương.

Anh Hùng đấy hả?

HƯƠNG

Vâng, mới ở tù ra đấy!

HÁCH

Vẫn bông hài nhi trên tay đi đến gần Hùng nói về
khuyên bảo.

Thôi lần này ở tù ra, lo làm ăn cho lương-thiện nhé!

HÙNG

Trả lời chậm rãi, tay bỏ vào túi quần.

Dạ bao giờ cũng lương-thiện cả. Thật ra, tôi có ăn cắp, ăn trộm gì của ai đâu. Tôi cũng không ăn hối-lộ, không hãm hại người ta, mà cũng không âm-mưu giết người, cướp vợ người ta.

HÁCH

Nhìn Hùng cười kháy.

Anh này nói lạ! Thế thì ở đây, ai là người giết người, cướp vợ người ta?

HÙNG

Cười mỉa mai.

Ai? Chính mày chứ ai nữa! (*Rút súng chĩa vào Hách*)
Đứng im! Chính mày đã âm-mưu giết cha tao, và mày (*chĩa vào Hương*) con ác phụ đã giết chồng. Bây giờ đến lượt chúng mày đền tội! Bỏ con xuống! (*Nạt*) Bỏ xuống không thì chết cả ba.

Hương đứng run rẩy sau lưng Hách, còn Hách thì không chịu bỏ đứa con trên tay. Có tiếng Hạnh ở ngoài kêu: - « Hùng ! Hùng ! Hùng ! » Hùng bối rối bắn hai phát súng lục rồi nhảy qua cửa sổ.

HÁCH

Ngơ ngác nhìn tay chân mình, rồi chạy đến phía cửa sổ la lên.

Bắt lấy nó! Thằng ám-sát! Nó đang chạy đấy kìa (*Bảo và Nguyệt chạy vào*).

BẢO

Có ai việc gì không?

HÁCH

Nhìn Hương.

Không can gì, nó bắn trật. Chạy theo bắt cho được nó.
(*Bảo chạy trước, Hách trao con cho Nguyệt, chạy theo Bảo*).

Hương vẫn chưa hết sợ ôm ngực rồi ngồi quy xuống ghế. Nguyệt bỗng hài-nhi thấy có máu dính ở tay, phanh tả ra. Một đám máu dính ướt cả tả.

NGUYỆT

La lên.

Bà ơi! Em bị trúng đạn rồi!

Hương thất sắc, chạy đến nhìn con, nắm lấy tay con.

HƯƠNG

Kêu lên

Trời! Con tôi, nó đã chết rồi! (*ngã quy nằm vật trên ghế, bất tỉnh nhân sự*).

HẠNH

Ở ngoài chạy vào hốt hải nhìn quanh, rồi chạy đến bên hài nhi.

Thôi chết tôi rồi!

MÀN HẠ NHANH

Màn III

CẢNH : *Như màn II*

THỜI-GIAN: *7 sáng ngày mồng một*

NHÂN VẬT:

HÁCH

BẢO

HẠNH

NGUYỆT

HƯƠNG

Màn mở, Hách đang ngồi dựa ngửa trên ghế xa-lông, vẫn mặc bộ âu-phục như trong màn trước, nhưng có vẻ lôi-thôi, xốc-xếch, nút sơ-mi ở cổ sút ra, cà-vạt hơi xệch về một bên, vẻ mệt-nhọc.

BẢO

Nhè nhẹ từ trong đi ra

Ba không đi nghỉ một chút cho đỡ mệt? Em con nhập liệm xong rồi. Thưa, ba định mấy giờ đem chôn?

HÁCH

Đứng dậy dang hai tay, ngáp dài rồi nhìn đồng hồ tay.

Bây giờ là 7 giờ sáng, độ hai, ba giờ chiều chôn cũng được. Để ba vào nghỉ một tí đã. À! Con này! Cái thằng Hùng ấy, con bảo giam riêng ra. Đừng để cho đứa nào tra khảo hết, nó sẽ khai bậy bạ thêm lôi-thôi.

BẢO

Thưa ba, ba định làm gì nó?

HÁCH

Cười có vẻ chế-nhạo

Làm gì? Thủ-tiêu chứ làm gì nữa? Nhưng việc này cần phải kín-đáo một chút. Tối mai, con đi với thằng Thâm đem nó ra ngoài bãi mà cho nó ba phát vào đầu cho yên chuyện. Nhớ là bắn ở phía sau để sau này ai có hỏi thì cứ đổ là vì nó chạy trốn.

BẢO

Vẻ do dự.

Thưa ba...

HÁCH

Gì đấy nữa?

BẢO

Thưa ba, xử như thế có nặng không?

HÁCH

Cười kháy

Nặng? Nặng gì? Giết người thì đền mạng, có gì đâu mà nặng? (*chăm chú nhìn Bảo, chậm-rãi đến bên Bảo, đặt tay lên vai con, nói như khuyên lơn*) Con cứ thi-hành như ý ba đi. Đừng ái-ngại, đừng có sợ mất lòng con Hạnh, Giết em mà vẫn lấy được chị như thường. Có lẽ lại càng dễ hơn nữa. Nếu cần ba sẽ giúp cho con một tay... À này ba hỏi thật, con thương con bé ấy lắm sao?

BẢO

Thưa ba, con ngần-ngại không phải vì thế... Nhưng...

HÁCH

Vẻ tò-mò.

Nhưng sao?

BẢO

Nhưng con thấy ba... thấy nhà mình đối với ông thân nó cũng đã quá lắm rồi! Nỏ trả thù, chứ nó có gây ác đâu? Ba thả nó ra mới cao thượng. Nó sẽ phục ba và không dám trả thù nữa.

HÁCH

Cười chế-nhạo khinh-bỉ.

Ha! Ha! Thằng này bây giờ lại tập cái giọng đạo-đức! Mình không giết nó thì nó giết mình! Chỉ cái tội nó biết chuyện... nó vu khống cho ba âm-mưu với dì để giết cha nó cũng đủ chết rồi, huống hồ là nó đem súng đến đây để giết em mày nữa? Thôi ba xin đi! Đừng có bập-bẹ cái giọng bác-ái, công-bằng ấy nữa. Không sống được đâu con ạ! Làm trai trong cái thời loạn này là phải tàn-nhẫn, tàn-nhẫn (*vừa nói vừa bậm tay, vắn qua vắn lại như muốn bẻ một vật gì*) Thôi! con ra báo bọn nó giam riêng thằng ấy ra.

Bảo sắp đi ra.

HÁCH

Nói với theo

Một giờ khuya này con nhé!

BẢO

Đi ra

Vâng!

HÁCH

Vươn vai, ngáp dài

Mệt quá! (*nhìn quanh*) Chỉ trong một đêm, tan hoang nửa gia-đình! (*xây vào trong*) Nguyệt ơi!

NGUYỆT

Đi ra.

Ông lớn gọi con?

HÁCH

Mấy coi nhà, tao vào nghỉ một tí; cả đêm không ngủ.
Bà mấy thế nào? Đã tỉnh chưa?

NGUYỆT

Bẩm ông lớn, bà nổi cơn đã ba lần rồi. Bây giờ bà mới
nằm thiếp đi được một tí.

HÁCH

Mấy xem chừng bà mấy nhé! Đừng để bà phá phách
trong nhà. Và đóng các cửa lại, đừng để bà chạy ra
ngoài đường.

Đi vào trong.

NGUYỆT

Dạ.

*Nguyệt đi đến sửa lại mấy cành hoa trong bình. Một
chốc nghe ở phía ngoài cửa có tiếng cãi nhau.*

TIẾNG NGƯỜI GÁC CỬA

Tôi đã nói là không được mà!

TIẾNG HẠNH

Bác làm ơn cho tôi vào một tí thôi.

TIẾNG NGƯỜI GÁC CỬA

Ông lớn đã truyền không cho ai vào hết.

TIẾNG HẠNH

Thôi, thì nhờ bác làm ơn vào gọi chị Nguyệt ra cho tôi một tí.

NGUYỆT

Nhìn ra, nói với ra ngoài cửa.

À, cô Hạnh! Bác để cho cô ấy vào, bác ạ!

Hạnh vào.

HẠNH

Vẻ sung-sướng.

May quá! Nhờ có em không thì bác ấy nhất thiết không cho vào.

NGUYỆT

Lo ngại.

Nhưng cô đến làm gì lúc này? ông lớn đang giận lắm. Còn bà lớn...

HẠNH

Lo lắng.

Bà lớn thì sao em?

NGUYỆT

Bà lớn nổi điên từ đầu hôm đến bây giờ.

HẠNH

Thế à? Thế mà chị định đến cầu xin với bà...

NGUYỆT

Bà em bây giờ có biết gì nữa đâu? Suốt đêm bà cứ bồng con búp-bế đi từ phòng này sang phòng khác, nói gì đâu đâu không ai hiểu gì hết.

HẠNH

Thế còn ông lớn đâu?

NGUYỆT

Ông mới vào nghỉ trong phòng.

HẠNH

Để chị ngồi đợi ông dậy, chị xin cho em chị.

NGUYỆT

Lo sợ

E không được đâu! Ông lớn đang giận mà lại thấy mặt cô chắc ông giận thêm. Cô đi về đi, để khi khác, ông hơi nguôi nguôi rồi hãy tới lại.

HẠNH

Không! Chị sợ chậm mất rồi. Dù ông lớn có la mắng đánh đập, chị cũng cam lòng. Nếu em chị mà có điều gì thì chị cũng không sống được.

Có tiếng ru em ở trong

Hồ ơi! Con kiến mày ở trong nhà, tao đóng hết cửa mày ra đàng nào?

Hương đi dần ra, tay bông một con búp-bế, tóc bỏ xõa, y-phục như màn thứ II, vẽ bơ-phờ, mệp nhọc. Hạnh và Nguyệt lùi vào một góc phòng, im-lặng đứng nhìn vẻ lo sợ.

HƯƠNG

Nhìn xuống con búp-bế

Ngủ đi con! Con ngủ thẳng đi, để mẹ thức, mẹ ru cho! Hồ ơ!... «mẹ gà con vịt chít chiu, mấy đời dì ghẻ nâng niu con chồng». Không, tôi thương nó lắm, mà tôi giết chưa được. (cười rữ-rươi, rồi đưa tay chỉ quanh như theo dõi một người nào) Mây chạy đàng trời, tao cũng bắt được, tao sẽ giết mây (nhìn lại con búp-bế). Nín đi con. Con nín, mẹ cho con một lượng vàng nhé! Con không bằng lòng à? Thì 2 lượng, 5 lượng, 7 lượng, 10 lượng, 15 lượng, 20 lượng, 50 lượng. À, con tôi nín rồi (cười rữ rươi) Con tôi ngoan quá! Ủ để mẹ xây lầu cho con ở nhé! (kể chậm-rãi) Một tầng, 2 tầng, 3 tầng, 5 tầng, 10 tầng, 15 tầng, 20 tầng, 50 tầng. Con ở tầng

trên hết, mẹ ở tầng dưới hết. *(Cau mày vẻ khó chịu)*. Nhưng như thế này thì mẹ con mình xa nhau quá! Xa quá! Xuống đây con! Xuống đây! *(ngước nhìn lên, tay ngoắc)* Trời ơi! Con tôi nó cứ vượt lên mãi, lên mãi! *(bỏ con búp-bế trên bàn xa-lông, quỳ xuống, hai tay chấp lại, ngước lên trần)* Mẹ lạy con, xuống đây với mẹ! Đừng bỏ mẹ một mình tội-nghiệp! Trời ơi! Con tôi ác quá, nó bỏ tôi nó đi rồi *(úp mặt xuống bàn, hai tay gác ngang trên mình con búp-bế khóc nức nở)*.

NGUYỆT

Một chốc sau, đi nhẹ tới cúi xuống lay vai Hương.

Bà, bà đừng khóc nữa. Để con đỡ bà vào trong nằm nghỉ cho khoẻ.

HƯƠNG

Vùng dậy, thụt lùi, nhìn Nguyệt với đôi mắt lạ-lùng kinh hãi rồi chỉ tay vào mặt Nguyệt.

Mày định ám sát tao hả? Trời ơi! con này nó cũng phản tôi nữa! Tao có gétet mày dâu mà mày định giết tao? Tao giết chồng tao thôi chứ! *(ngừng một lát, nhìn quanh)* Lạy ông! Ông tha cho tôi! Ông đừng nhìn tôi như thế, tôi sợ lắm *(đưa dần hai tay lên che mặt rồi bỏ dần xuống chấp tay trước ngực)* Tôi lạy ông! Ông tha cho tôi, tha cho con tôi. ông không tha? *(vẻ thất-vọng)* thế thì tôi chết mất rồi, *(ôm mặt khóc. Một chốc nín khóc, ngước mặt lên nhìn quanh như ngạc-nhiên. Bỗng*

thấy Hạnh đứng trong góc phòng, Hương chỉ tay vào phía Hạnh, hét lên) Trời ơi! Con này nó rình nó giết tôi (vừa chạy vào vừa la) Có ám sát ! Có ám sát!

HÁCH

Từ một ngã khác chạy ra, áo «sơ-mi », vẻ hơ-hải.

Cái gì thế?

NGUYỆT

Thưa, bà lại lên cơn.

HÁCH

Gắt

Vào khóa cửa lại!

NGUYỆT

Chạy nhanh vào

Dạ vâng!

HẠNH

Đứng xó rọ trong góc.

Lạy ông lớn! Ông lớn mở lượng hải hà tha cho em tôi.

HÁCH

Quay phắt qua phía Hạnh

À, cái con này nữa! Em mày vừa giết con tao, mày lại định đến giết vợ tao nữa sao? (*chỉ tay ra cửa*) Đi ra

mau! Một lũ sát-nhân. Cha đã vào ban ám-sát, bây giờ đến lượt con nổi nghiệp!

HẠNH

Chắp hai tay trước ngực

Xin ông lớn dung thứ cho em tôi, trẻ người non dạ, đã bông bột, điên cuồng trong một lúc...

HÁCH

Đừng xin vô ích! Giết người thì đền mạng, đó là lẽ công-bằng.

HẠNH

Trời ơi! Ông lớn xử như thế sao? (*quỳ xuống gần bên cạnh ghế xa-lông, chắp hai tay trước ngực mắt ngược lên nhìn Hách như van xin, như cầu-khẩn*) Lạy ông lớn! Ông lớn hãy nghĩ thương đến gia-đình tôi. Gia-đình tôi chỉ còn nó là trai. Nếu ông lớn xử như thế thì còn gì là dòng họ nhà tôi nữa!

HÁCH

Cái dòng họ giết người thì cũng nên để cho nó tuyệt đi cho rồi. Không thể dung thứ được cái bọn giết người. Cần phải trừ cho sạch trên đất nước này, cái bọn khùng-bố, giết người, cướp của, làm những điều phi-pháp. Mày nghe rõ chưa?

HẠNH

Bẩm ông lớn, xin ông nghĩ lại cái tình nghĩa xưa kia giữa ông lớn và thầy tôi mà mở lượng khoan-dung cho em tôi được nhẹ bớt tội!

HÁCH

Cười gằn.

Cái tình nghĩa! Thế thằng Hùng có nghĩ đến tình nghĩa giữa tao và thầy mày đâu? Nếu trước kia mày biết khuyên em mày như thế thì bây giờ đâu có xảy ra cái tai-họa tày trời trong gia-đình tao thế này: con chết, vợ điên?

HẠNH

Thưa ông lớn, tôi đã khuyên can nó nhiều lần mà không được!

HÁCH

Nhìn Hạnh, đi lại gằn như khám phá ra điều gì

À! Té ra mày có khuyên can nó nữa? Nghĩa là mày có biết trước vụ ám-sát này? Mày biết mà mày không tìm cách cản ngăn, báo tin cho dì mày biết để đề-phòng. Như thế nghĩa là trong vụ này mày cũng có nhúng tay vào rồi, không chừng là chủ mưu cũng nên. Con này giỏi thật! Thế mà còn vác mặt đến đây nữa. Khôn hồn thì bước ra mau! Nếu không, tao tống cổ vào lao ngay bây giờ!

HẠNH

Ông lớn dạy oan cho tôi quá! Trời ơi! ai hiểu thấu uẩn-khúc này cho (*úp mặt vào tay ghế khóc*).

HÁCH

Khôn hồn thì đứng dậy, bước ra ngay (*Hạnh vẫn úp mặt khóc*). Nguyệt! Vào tống cổ con này ra cho tao. Cả một lũ sát-nhân!

Nguyệt chạy ra, đến bên cạnh Hạnh cúi xuống đỡ dậy, trong lúc Hách, giận dữ, bỏ đi vào trong.

NGUYỆT

Thôi cô hãy dậy mà về. Đừng làm ông thêm giận.

HẠNH

Vẫn níu chặt tay ghế, khóc

Không, nếu em tôi chết thì tôi cũng chết ở đây thôi!

Bảo đi vào.

BẢO

Cái gì thế, Nguyệt?

NGUYỆT

Dạ! cô Hạnh vào xin cho cậu Hùng mà ông lớn dạy đuổi ra.

Trong lúc ấy, phòng trong có tiếng đập phá và tiếng của Hương: - «Trời ơi! Tôi giết cha nó, giờ nó giết con tôi».

BẢO

Nguyệt, mày vào xem bà làm gì mà ồn-ào thế? Diu bà vào trong phòng mà đóng cửa lại.

NGUYỆT

Dạ! (đi vào)

Hạnh vẫn úp mặt bên tay ghế, khóc. Bảo tới gần nhìn xuống có vẻ ái-ngại.

BẢO

Sau một chốc

Cô Hạnh! Thôi đừng khóc nữa! Cô về đi! Đừng để ba tôi giận không hay.

HẠNH

Ngước mặt lên

Bây giờ đến lượt anh đuổi tôi nữa à? Tôi không ngờ... Vâng anh không đuổi, chứ anh đuổi thì tôi xin về ngay (lấy nón đi ra).

BẢO

Nhìn Hạnh đi ra... Nhưng khi Hạnh sắp ra khỏi phòng, Bảo gọi giật lại:

Cô Hạnh!

HẠNH

Đứng dừng lại

Anh đuổi thì để tôi về vậy!

BẢO

Không phải là tôi muốn đuổi. Tôi chỉ sợ cho cô nếu cha tôi nổi giận...

HẠNH

Thân tôi, nếu có chết tôi cũng cam lòng, miễn là em tôi khỏi bị hại. Anh thử nghĩ: Tôi còn can-đảm nào sống để chứng-kiến hết cái chết này đến cái chết khác của người thân. Mồ-côi mẹ đến mồ-côi cha, rồi bây giờ đến lượt mất em! Mấy năm trời tôi sống trong cô-đơn, hiu-quạnh, nhưng vẫn mong đợi ngày về của đứa em thân-yêu. Nào ngờ hôm nay nó về, về để mà chết! Trời ơi! em tôi chưa quá 20 tuổi đâu, còn trẻ dại... Em ơi! Nếu chị có thể chết thế được cho em, thì chị sung sướng lắm. Đời chị, một cuộc đời vô-dụng, tang-tóc liên-miên! (*bưng mặt khóc nức-nở, đứng không muốn vưng*).

BẢO

Đến dìu Hạnh vào ngòi trên ghế xa-lông

Cô hãy ngòi xuống đây đã, và nín đi. Những tiếng khóc của cô làm tôi khó chịu lắm.

HẠNH

Ngước lên nhìn Bảo

Thật tình anh thương tôi đến thế à?

BẢO

Ngồi xuống ghế

Phải nói là yêu mới đúng. Nếu không yêu, thì bây giờ cô đã nằm trong nhà lao rồi, chứ không còn tự-do ngồi đây đâu!

HẠNH

Vẻ ngạc - nhiên

Anh nói gì tôi không hiểu!

BẢO

Vì chính cô là chủ-miêu trong vụ ám-sát này.

HẠNH

Cười mai - mỉa

À, ra anh yêu tôi như thế đấy! Anh yêu tôi đến nỗi tố-cáo tôi là thủ-phạm!

BẢO

Vẻ bực - tức

Không! Tôi không có ý tố-cáo cô đâu. Trái lại tôi còn che-giấu cho cô nữa là khác. Nhưng tôi nói như thế là để cho cô hiểu rằng tôi không đến nỗi u-mê mà không rõ những hành-vi của cô. Nay, khẩu súng lục mà tôi quên ở nhà cô, ai đưa cho nó, nếu không phải là cô?

HẠNH

Trời ơi! Anh nghi oan cho tôi. Chính tôi can ngăn nó, lạy lạy nó đừng hành hung mà không được. Trong lúc nó vừa về, còn tức giận vì mối thù cha, thì gặp ngay khẩu súng của anh bỏ quên lại. Khi anh đến tìm súng, đáng lẽ tôi phải giao lại... Nhưng anh cũng hiểu cho rằng: trước kia, thầy tôi cũng vì một khẩu súng người khác bỏ quên trong nhà mà chết oan. Thì nay chúng tôi đâu dám để vật ấy sờ sờ trong nhà nữa? Tôi bảo thằng Hùng giấu đi, ai ngờ nó đã lợi-dụng cái cơ-hội ấy mà đến gây-sự ở đây. Sau khi Hùng trốn đi rồi, tôi chạy theo nó đến đây, kéo nó về, nhưng nó lại lừa tôi mà đến đây gây sự lại. Khi tôi chạy theo đến, thì tai-biến đã xảy ra rồi, không làm sao cản được. Nếu buộc tội một cách máy-móc thì anh cũng có tội, vì anh đã bỏ quên khẩu súng lại nhà tôi; dì Hương cũng có tội vì dì Hương cứ khuyên nó ở lại đợi ông về.

BẢO

Nhưng việc làm của tôi cũng như của dì Hương đều hoàn-toàn vô-ý-thức.

HẠNH

Chậm rãi

Vô ý-thức? Hay là nghiệp-báo nó xui đẩy như thế đấy? Sự thật là như thế, nhưng nếu anh muốn bắt tôi thì đây (*đưa hai tay ra*) anh cứ còng tay tôi lại.

BẢO

Dậm chân, có vẻ tức bực

Khổ quá! Cô không hiểu tôi. Tôi đã bảo tôi làm ngơ chuyện khẩu súng ấy để cô khỏi liên-lụy kia mà.

HẠNH

Anh Bảo! Nếu anh thật tình thương tôi thì anh hãy bắt tôi đi! Giết tôi đi! Tôi không muốn sống sót sau khi em tôi chết, sau khi gia-đình dòng họ tôi tan hoang. Chao ôi! Tôi đã làm gì nên tội mà đời nỡ tàn-ác với tôi như thế này? (*úp mắt thốn-thức*).

BẢO

Đến bên Hạnh, để tay lên vai, cúi xuống.

Cô Hạnh! Nín đi, tôi khổ tâm lắm. Cô không thể chết được. Tôi không thể để cho cô, cho Hạnh chết, Hạnh ạ!

HẠNH

Ngước mặt lên, sung-sướng, nhìn Bảo

Anh để cho tôi sống? Nghĩa là anh cũng để cho Hùng sống? (*lo-lắng đợi câu trả lời của Bảo*).

BẢO

Nhìn quanh gian phòng một lượt như để tìm xem có ai đứng rình, rồi nhìn Hạnh, từ từ gặt đầu.

Tôi sẽ cố-gắng, nhưng không dám chắc đâu.

HẠNH

Đưa tay nắm tay Bảo nhìn vào mắt Bảo âu yếm

Không, anh hãy hứa chắc đi, anh!

(MÀN HẠ)

MÀN IV

CẢNH:

Tại phòng giấy nhà Hách. Giữa phòng một bàn lớn, trên có những vật phụ-tùng bàn giấy và một máy điện-thoại. Trước bàn có hai ghế ngồi và phía sau một cái. Một chậu hoa đặt ở góc phòng phía ngoài. Trên tường có vài bức tranh phong-cảnh.

THỜI-GIAN:

Vào khoảng 9 giờ sáng mồng ba Tết.

NHÂN-VẬT :

HÁCH

BẢO

HƯƠNG

NGUYỆT

TRƯỜNG-PHÊ

Sau màn thỉnh-thoảng có tiếng la hét, đập phá của Hương. Mở màn Hách đang đi đi lại lại trong phòng đầu cúi xuống, dáng suy nghĩ, vẻ mặt mệt nhọc, già hơn trước.

HÁCH

Một lát sau, ngẩng đầu lên nhìn vào trong, gọi:

Nguyệt ơi! Gọi cậu Bảo ra đây tao bảo.

Có tiếng dạ của Nguyệt ở sau màn, nửa phút sau Bảo ra.

BẢO

Thưa ba gọi con?

HÁCH

Việc ấy đã xong chưa?

BẢO

Thưa ba xong xuôi rồi! Con để cho nó chạy mấy bước rồi con chạy theo, cho nó ba phát vào gáy. Nó ngã gục chết không kịp kêu.

HÁCH

Đáng kiếp! Để làm gương cho cả bọn chúng. Thế bây giờ con định nói với con Hạnh thế nào?

BẢO

Vẻ suy nghĩ

Con sẽ nói là người ta dẫn nó đi, nhưng nó bỏ chạy nên người ta bắn chết.

HÁCH

Cười chế nhạo

Thằng ngốc! Nói thế thì làm sao lấy nó được? Phải nói là thằng Hùng còn sống chứ! Phải cho con bé ấy cái hy-vọng là em nó có thể khỏi chết thì con mới còn lui tới được nhà nó và được cảm-tình của nó chứ!

BẢO

Vâng, ba dạy rất phải!

HÁCH

Thì có bao giờ ba dạy cái gì không phải đâu. Ở đời phải gian-hùng một chút mới sống được. Con, con ba mà không giống ba gì cả.

BẢO

Dạ! Con sẽ cố-gắng học ba.

HÁCH

Ừ, phải cố-gắng nhiều lắm nữa! (*ngừng một lát*) À con này! Từ nay về sau, con phải cẩn-thận giữ-gìn một chút, giữ-gìn cho con, giữ-gìn cho ba. Thằng này chết, còn thằng khác. Con phải bảo bọn nó canh gác cho cẩn-thận. Lòng người bất-trắc, không biết đâu mà lường được. Phải để ý từ người ngoài cho đến người trong nhà, cho đến cả con Nguyệt nữa. Ai cũng có thể phản mình được cả. Dì Hương con bây giờ có cũng như không rồi; trong nhà, ba chỉ tin cậy ở nơi con.

BẢO

Vâng! Con xin nghe lời ba dạy. Bây giờ ba cho con ra phố có tí việc!

HÁCH

Con đi đi, nhanh mà về!

BẢO

Dạ! (*đi ra*)

HÁCH

Nhìn theo Bảo, lắc đầu, tỏ ý thương hại, nói một mình:

Thật-thà chất-phác quá, như mẹ nó hồi xưa! Khó mà sống được trong thời buổi này!

Đi vào ngồi ở bàn giấy, lấy một tập hồ sơ ra đọc, Thỉnh-thoảng một tiếng động ở phía này hay phía khác làm Hách giật mình: Hương, tóc bỏ xả, đi ra nhìn Hách cười rữ-rợt, rồi lại trở vào. Hách nhìn theo, lắc đầu, tỏ vẻ thất-vọng, bực-tức rồi lại cúi xuống đọc tiếp. Lần thứ ba, trong lúc Hách đang cúi đọc thì Hương đi nhè-nhẹ vào, vút mạnh con búp-bế giữa phòng, Hách giật mình đánh thót một cái ra phía sau.

HÁCH

Bực tức nhìn Hương

Cái gì thế ?

HUỜNG

Con của ông đấy! Tôi không nuôi nữa! Tôi trả cho ông đấy (*vừa cười ngặt nghẹo vừa đi vào*)

HÁCH

Túc giận, hất tập hồ-sơ đang xem xuống đất

Như thế này thì còn làm ăn cái quái gì được! (*gọi to*)
Nguyệt!

NGUYỆT

Chạy ra

Bẩm ông...

HÁCH

Đập tay xuống bàn, quát

Tại sao tao chỉ bảo mà mày có một chuyện mà mày không nghe, hử? Nhốt bà mày lại trong phòng ngủ! Nhất thiết không để cho đi ra khỏi phòng, nghe chưa, cái con chết bầm!

NGUYỆT

Dạ vâng! (*sợ-sệt chạy vào*)

Trong phòng có tiếng đập phá, chén bát rơi loảng choảng, tiếng khóc la! «Trời ơi! mày giam tao vào ngục thì tao chết mất! Mày phản tao! Tao giúp mày giết chồng tao, bây giờ mày trở-lại giết tao hả! Trời ơi! Thằng đại gian-ác».

HÁCH

Vẫn ngồi sau bàn giấy, hai tay bịt hai tai, nhắm mắt lại tỏ vẻ khó chịu. Một chốc tiếng Hương xa dần, im bật. Hách bỏ tay xuống, nói:

Thật là điên-khùng, không thể chịu được.

Có tiếng chuông điện-thoại.

HÁCH

Một nhọc nắm lấy ống điện-thoại nói một cách uể-oải

Alô! Có đây! Có tôi đây! (*Bỗng ngồi thẳng người dậy, mắt mở to, suy-nghĩ rồi nói một cách lễ phép*) Dạ! Bẩm nó chết rồi, Dạ nó bị bắn vì cố ý chạy trốn. (*Ngừng một chút để nghe, vẻ kinh-ngạc lộ dần*) Dạ! Dạ. Thật tôi không hiểu gì cả! (*nghe*) Dạ! Tôi xin đến hầu ngay. (*Bỏ ống điện-thoại xuống, nói một mình*): Như thế này có chết tôi không! Nguyệt ơi!

NGUYỆT

Vào

Bẩm ông lớn gọi con?

HÁCH

Thằng Bảo đâu rồi?

NGUYỆT

Dạ bẩm cậu đi ra phố chưa về.

HÁCH

Khi nào nó về, bảo nó đợi tao ở đây nghe chưa. (*Đứng dậy lấy cái mũ, xây lui nói với Nguyệt*): Tao đi một tí về ngay. Mà coi nhà và lượm tập giấy lên (*chỉ tập hồ-sơ rơi xỏ trên nền nhà*) sắp lại trên bàn cho có thứ-tự.

NGUYỆT

Dạ!

Hách đi ra. Nguyệt cúi xuống lượm giấy tờ bỏ vào tập bìa; tò mò lật qua lật lại mấy tờ giấy, thỉnh-thoảng lại cúi xuống đọc nói một mình:

Ghê-gớm quá! Thế này mà làm được! Thật là đốn cây sống trồng cây chết (*đặt tập hồ-sơ lên những chồng giấy khác*). Càng sống lâu ở đây càng thấy nhiều chuyện độc-ác, nhiều cái nhớ-nhớ, thối-tha... Không thể ở mãi đây được, cần phải tìm lối ra, càng sớm càng hay.

Có tiếng gọi: «Nguyệt! Nguyệt!» ở ngoài. Nguyệt nhìn ra, mừng-rỡ:

À cậu ! Cậu vào đây.

Trưởng Phê, ông thân của Nguyệt đi vào. mặc áo đen dài, quần trắng ống cao ống thấp; bịt khăn đóng, kẹp dù trong nách.

NGUYỆT

Cậu mới lên hả? Nhà mình có thường không cậu? Cậu ngồi đây (*chỉ một cái ghế trước bàn giấy*).

TRƯỜNG PHÊ

*Xăm-rắm tìm chỗ để dù, cuối cùng ngồi xuống, kẹp
cái dù giữa hai đầu gối:*

Nhà mình cũng thường cả; Tết nhất, tao lên trước để
thăm ông bà, sau nói với mày một chuyện...

NGUYỆT

Ngồi đối-diện với cha

Chuyện gì thế hở cậu?

TRƯỜNG PHÊ

Nguyên là bên xóm Đông có mấy cái nhà ngói bị quân
đội Pháp đuổi phải dỡ gấp trong 12 tiếng đồng-hồ.
Nhà tốt lắm con ạ! Sắn gỗ còn mới nguyên. Mỗi nhà
tính ra cũng đến hàng chục vạn. Tao thấy...

NGUYỆT

Cậu thấy tội-nghiệp định lên xin với ông lớn đây can-
thiệp chứ gì?

TRƯỜNG PHÊ

Không phải! Để cậu nói hết. Cậu thấy rẻ. Họ không có
tiền dỡ chỉ bán lại có hai ngàn mỗi cái. Cũng như của
đổ mà hốt, mình không mua cũng uống.

NGUYỆT

Nhưng mình tiền đâu mà mua?

TRƯỜNG PHÊ

Bởi thế tao mới lên bàn với mày. Mày ở đến Tết này là hết hạn. Thòi buổi này về nhà quê cũng không biết làm gì. Tao định lên để cho mày ở thêm hai năm nữa. Hai năm ba ngàn mua được cái nhà chục vạn.

NGUYỆT

Không! Không! Con không thể ở thêm trong cái nhà này nữa. Con định nhắn cậu lên để đem con về đây.

TRƯỜNG PHÊ

Vẻ bực-tức

Sao lại về! Nhà người ta quan-quyền giàu có, mình gắng ở để nhờ hơi hưởng về sau. Người ta danh-giá thì mình cũng được thơm lây.

NGUYỆT

Danh-giá! Danh-giá cái quái gì đâu (*nhìn quanh rồi xích lại gần cha*). Cậu ở ngoài không biết, chứ nó thú ỉnh đi. Mực nát đến xương, đến tủy rồi...

TRƯỜNG PHÊ

Dịu ngọt

Thì con cố-gắng ở hai năm nữa. Chỉ hai năm nữa mà được cái nhà ngói

NGUYỆT

Lúc-lắc đầu, nhăn trán không bằng lòng

Không! Một ngày con cũng không ở nữa. Chẳng thà ở nhà tranh mà thanh-bạch hơn. Con thấy cái nhân-quả xảy đến trong nhà này mà khiếp! Chốc nữa ông lớn về, cậu xin cho con về ngay đi, con không ở nữa! (*ngó ra ngoài*) Ai như cậu Bảo đã về.

Hai người đứng dậy, Xăm-răm đi ra thì Bảo vào, vẻ mặt bấn-khoăn.

TRƯỜNG PHÊ

Vái Bảo

Chào cậu ạ!

BẢO

Ông mới lên? Ngồi đấy chơi (*gọi Nguyệt ra phía ngoài*): Nguyệt! Ra hỏi cái này.

NGUYỆT

Đến gần Bảo

Cậu hỏi gì ạ!

BẢO

Mày có nghe cô Hạnh đi đâu không?

NGUYỆT

Dạ không! Từ hôm qua đến giờ tôi không bước ra khỏi cửa.

BẢO

Như nói một mình

Lạ thật! Không tìm thấy đâu cả. Thôi cho mày vào.
Dắt ông ra sau nhà, lấy rượu mời ông uống.

NGUYỆT

Vâng! À, ông vừa mới đi ra, ông có dặn cậu ở đây đợi ông về.

BẢO

Được!

Nguyệt dắt ông thân vào nhà sau. Bảo đi qua đi lại, nhìn mũi giày có vẻ suy-nghĩ. Một chiếc Hách vào, tay nắm mũ, vẻ mệt-mỏi, mái tóc rớt xuống trán, áo «vét» vắt trên tay.

BẢO

Chào

Ba đã về!

HÁCH

Trùng-trùng nhìn Bảo

Cái thằng khốn-nạn kia! Mày đã hại cha mày thế nào, biết chưa? Tao không ngờ mày đã xem tình-nghĩa của mày với con Hạnh nặng hơn cả tình máu-mủ cha con! Mày đã nghe nó mà thả thằng Hùng ra, rồi nó lại còn gửi đơn lên thượng cấp tố-cáo tao, vu-khống tao, nhục-mạ tao. Tao bị cấp trên quở phạt, nhục-nhã vì mày, mày có biết không?

BẢO

Bình-tĩnh

Thưa ba, ba...

HÁCH

Nạt

Ba với con gì! Đồ bất hiếu, đồ phản-bội! Mày đã lựa đúng vào lúc tao đang đau-đớn, khổ-sở nhất, mà hại tao. Con chết, vợ điên, gia-đình tan-hoang chưa vừa sao, mày còn làm cho tao mất địa-vị nữa? Tao sẽ tống cổ mày ra khỏi nhà này. Không nuôi ong tay áo nữa.

BẢO

Thưa ba, không phải vì yêu Hạnh mà con đã thả thằng Hùng ra, nhưng con muốn xóa bỏ một phần nào những bất-công, những... nhẫn tâm mà ba đã làm đối với cha nó.

HÁCH

Trợn mắt

À cái thằng này láo thật! Mày lại dạy luân-lý cho cả cha mày nữa à?

BẢO

Con chỉ nói một lần này thôi, và sẽ không bao giờ nói nữa. Con đã khổ-sở, nhục-nhã trong cái nhà này nhiều rồi! (*giọng đau-đớn uất-ức, nước mắt ràn-rụa*).

HÁCH

Sấn tới phía Bảo

Thằng này gồm thật! Mà nói với cha mà thế đấy hả?

BẢO

Vừa nói vừa thụt lùi

Mẹ con sớm chết vì ai? Có phải vì sự hành-hạ tàn-nhẫn của ba không? Cha con Hạnh bị hàm oan mà chết vì ai? Có phải vì ba không? Ba đã gieo-rắc biết bao thảm-họa vào bao nhiêu gia-đình lương-thiện. Ba đã...

HÁCH

Nạt

Thằng chết chém (*sấn tới nữa*). Mà im đi! Nếu không tao sẽ giết mà!

BẢO

Vẫn đi thụt-lùi quanh phòng, giọng nói càng lúc càng nhanh càng tức-tối

Ba đã gieo vô vàn giống ác thì hôm nay chính là ngày ba gặt lấy quả ác!

HÁCH

Im! Tao sẽ giết mà! (*Nắm cái bình hoa đặt giữa bàn, nâng lên, định ném Bảo*).

BẢO

Ba hãy giết con đi! Giết đi. Thật ra con cũng đã chết từ lâu rồi!

HUƠNG

Đứng trong cửa phòng, vén màn nhìn ra, vỗ tay cười

Ha Ha! Giết đi, giết nhau đi. Giết cho chết hết cả đi!

Hách nhìn Hương rồi nhìn Bảo..., từ từ hạ cái bình xuống đất, buông xuôi hai tay, ngồi phịch xuống ghế, rũ-rượi... Một phút nặng-nề trôi qua. Bảo nhìn cha, lưỡng lự một lát rồi nắm mũ đi ra. Qua cửa sổ mở ra vườn, người ta thấy bóng cha con Nguyệt cũng dắt nhau đi Nguyệt đột nón lá và ông thân kẹp dù trong nách, rón-rén bước...

HÁCH

Nhìn thấy, đứng dậy gọi:

Nguyệt! Nguyệt! Đi đâu thế ?

CÓ TIẾNG NGUYỆT TRẢ LỜI

Ông cho con về, con sợ lắm...

HÁCH

Chán nản để rơi mình xuống ghế, dáng điệu vô cùng thất vọng, giọng rời rã, mất hết cả sinh khí

Thế là hết! Hết! Hết! Hoàn toàn sụp đổ! Ta không ngờ một kết cuộc như thế này!

Im lặng một chốc, rồi kéo học bàn, rút khẩu súng lục, mở ra xem còn đạn không rồi đóng lại; mân-mê khẩu súng lục trên tay rồi từ từ đưa lên man tai... Trong khi ấy, phía trong phòng có tiếng lạch-cạch, lạch-cạch... Hách dùng tay, giấu khẩu súng lục vào học bàn, đứng chờ... Hương từ trong phòng đi ra, một tay kéo xà-lết một va-li to tướng một tay ôm nào hộp, nào gói, nào đồ trang sức... đi dần ra giữa phòng.

HÁCH

Làm cái trò gì thế?

HƯƠNG

Tôi cũng đi!

HÁCH

Đi đâu?

HƯƠNG

Đi trốn cha con thằng Hùng!

HÁCH

Nhưng đi trốn ở đâu chứ?

HƯƠNG

Như sực tỉnh.

Đi trốn ở đâu? Ủ nhỉ, đi trốn ở đâu bây giờ? Có một chỗ nào cho tôi trốn đây, trời?

Nức nở khóc

HÁCH

Bực tức.

Im đi! Không ai chịu được!

HƯƠNG

Ai bảo ông chịu đâu? Ông không chịu được thì ông đi chỗ khác!

HÁCH

Nói giọng xa rời.

Đi thì đi vậy!

Lấy khẩu súng lục bỏ vào túi áo.

HƯƠNG

Nhưng ông đi đâu đã chứ?

HÁCH

Vừa đi vào, vừa trả lời, giọng rã rời

Đi đâu rồi sẽ biết... Đi luôn ! (*đi vào hẳn*).

HƯƠNG

Vẻ khó hiểu

Đi luôn? Đi luôn? Đi luôn là đi đâu? Đi đâu được? Tôi không cho ông đi!

Định vào kéo Hách ra, bỗng hai tiếng súng lục nổ trong phòng vang ra. Hương kinh hoàng, thét lên một tiếng rồi dần dần té quỵ xuống đồ đạc rơi vãi chung quanh.

MÀN HẠ NHANH

- HẾT -